

POSTANOWIENIE Z DNIA 28 KWIETNIA 2010 R.

II KO 114/09

Pozostawienie środka odwoławczego bez rozpoznania (analogicznie – utrzymanie w mocy zarządzenia o odmowie przyjęcia środka odwoławczego) przez sąd odwoławczy nie pozbawia właściwości tego sądu do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu pierwszej instancji, które nie zostało poddane merytorycznej kontroli odwoławczej na skutek wskazanej wyżej decyzji procesowej.

Przewodniczący: sędzia SN J. Sobczak.

Sędziowie SN: K. Cesarz (sprawozdawca), J. Matras.

Sąd Najwyższy w sprawie Jacka Z. skazanego z art. 101a § 1 u.k.s. w zw. z art. 25 § 1 pkt. 2 i 5 u.k.s. i innych o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnie wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 16 października 2006 r., po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2010 r. z urzędu kwestii właściwości, na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

postanowił stwierdzić swą niewłaściwość i sprawę przekazać Sądowi Apelacyjnemu w W.

UZASADNIENIE

Wskazany wyrokiem Sąd Okręgowy skazał Jacka Z. za 3 przestępstwa na karę łączną 5 lat pozbawienia wolności i na karę grzywny.

Postanowieniem z dnia 24 września 2009 r. Sąd Apelacyjny w W. utrzymał w mocy postanowienie tego Sądu z dnia 26 sierpnia 2009 r., pozostawiające apelacje obrońców oskarżonego bez rozpoznania.

Obrońca skazanego w dniu 28 października 2009 r. złożył do Sądu Apelacyjnego „wniosek o wznowienie postępowania (...) Sądu Okręgowego”, wskazując art. 542 § 1 k.p.k. w zw. z art. 542 § 3 i 4 k.p.k. i art. 9 § 2 k.p.k. jako jego podstawę, albowiem ujawniły się uchybienia wymienione w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Wniosek ten został przekazany do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi na wniosek postulował przekazanie go „Sądowi Apelacyjnemu w W. jako właściwemu, zgodnie z art. 544 § 1 k.p.k.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie zwrócić należy uwagę, że formuła wniosku i skierowanie go do Sądu Apelacyjnego zobowiązywały ten Sąd do reakcji procesowej przewidzianej w art. 35 § 1 k.p.k., skoro uznał, że nie jest właściwy funkcjonalnie do zdecydowania o wniosku. Należało zatem zarejestrować sprawę w wykazie „Ko” i wydać stosowne postanowienie, zamiast wpisywać wniosek do dziennika korespondencji, a następnie przedstawiać wniosek „według właściwości”. Ta elementarna wiedza nie powinna umknąć kierownikowi sekcji zażaleniowo-wnioskowej II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w W.

Sąd Najwyższy odstąpił jednak od adekwatnego, analogicznego postąpienia, uznając, że doszłoby do zbędnego przedłużenia postępowania, którego gospodarzem, jak słusznie wskazano we wniosku, jest Sąd Apelacyjny.

W tej sprawie postępowanie sądowe zakończono prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego. Bowiem tylko ten Sąd rozstrzygał o odpowiedzialności karnej oskarżonego. Sąd Apelacyjny nie wypowiadał się o

przedmiocie procesu, ponieważ uznał, że nie zostały spełnione ku temu warunki formalne. Sąd Apelacyjny rozpoznawał więc sprawę, ale postępowanie nie zakończyło się jego merytorycznym orzeczeniem (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 października 2008 r., IV KO 59/08, R-OSN KW 2008, poz. 2069 wersja elektroniczna, w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 czerwca 1993 r., III KO 44/93, OSN KW 1993, z. 78, poz. 50, z trafną korygującą uwagą Sądu Apelacyjnego w Lublinie w uzasadnieniu postanowienia z dnia 25 stycznia 2006 r., II Aka 9/06, LEX 168032; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. III, s. 299, Warszawa 2007; T. Grzegorzczuk: Kodeks postępowania karnego i ustawa o świadku koronnym. Komentarz, s. 1151, Warszawa 2008). Z uwagi na to, że postępowanie karne co do meritum zakończyło się przed Sądem Okręgowym, w myśl art. 544 § 1 k.p.k. w kwestii wznowienia tego postępowania orzeka (wypowiada się) Sąd Apelacyjny. Jest on tu sądem kontrolującym orzeczenie innego sądu [zob. Z. Doda, A. Gaberle: Kontrola odwoławcza w procesie karnym, s. 561, Warszawa 1997, S. Zabłocki w: R. A. Stefański, S. Zabłocki (red.): Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. III, s. 704, Warszawa 2004]. Zatem, pozostawienie środka odwoławczego bez rozpoznania (analogicznie – utrzymanie w mocy zarządzenia o odmowie przyjęcia środka odwoławczego) przez sąd odwoławczy nie pozbawia właściwości tego sądu do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu pierwszej instancji, które nie zostało poddane merytorycznej kontroli odwoławczej na skutek wskazanej wyżej decyzji procesowej.

Obecnie zadaniem Sądu Apelacyjnego jest więc stosowna reakcja na pismo obrońcy skazanego jak i wybór jej formy. W razie uznania, że nie zaistniały wskazywane w tym piśmie uchybienia, możliwe jest postąpienie przyjęte w postanowieniu z dnia 19 kwietnia 2005 r., II KO 75/04, OSN KW 2005, z. 7 – 8 poz. 70 albo w postanowieniu z dnia 21 kwietnia 2005 r., II

KO 59/04, OSNKW 2005, z. 6, poz. 56 albo wreszcie, w sposób sugerowany w piśmiennictwie (zob. P. Hofmański, S. Zabłocki: Meandry wykładni art. 9 § 2 Kodeksu postępowania karnego, czyli jak postępować z „wnioskami” składanymi na podstawie tego przepisu w: W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska, s. 654 – 660, Lublin 2005; P. Hofmański i inni, *op. cit.*, t. I, s. 92 – 93), który wydaje się najbardziej adekwatny zważywszy na przemawiające za nim argumenty (tak również Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48).

Z przytoczonych względów orzeczono jak na wstępie.